
Befolkningen etterlyser investeringsplan for helsetjenesten

AKTUELT I FORENINGEN

MATTIS DAHL ÅMOTSBAKKEN

mattis.dahl.amotsbakken@legeforeningen.no

Samfunnspolitisk avdeling

Marit Hermansen advarte mot eskaleringen av et todelt helsevesen og fremhevet behovet for en nasjonal investeringsplan under fremleggelsen av Helsepolitisk barometer 2018.

PRIORITERER HELSE: Helse er den samfunnssektoren folket mener bør ha førsteprioritet på statsbudsjettene i årene fremover. Foto: Thomas Barstad Eckhoff/Legeforeningen

Helsepolitisk barometer er en undersøkelse av Kantar TNS som kartlegger befolkningens holdninger i helsepolitiske spørsmål. Fremleggelsen av barometeret samler flere helsepolitiske aktører, interesse- og

pasientorganisasjoner og politikere til debatt om status og veien videre for helsevesenet.

Årets undersøkelse viser at over halvparten av befolkningen mener vi allerede har et todelt helsevesen. Bare en tredel ser for seg at kvaliteten i de offentlige helsetjenestene vil styrkes i årene fremover. Nesten like mange mener kvaliteten vil være dårligere 20 år fram i tid sammenliknet med dagens standard.

Todelt helsevesen øker forskjellene

I undersøkelsen mener bare halvparten at alle får lik tilgang til behandling uavhengig av personlig økonomi. Marit Hermansen mener tilbakemeldingen fra befolkningen gir grunn til bekymring.

– Barometeret viser at befolkningen er urolige for kvaliteten på fremtidens helsetjenester. Presset på tjenestene øker, med flere oppgaver og et knallhardt effektiviseringsregime. Over tid vil dette kunne gå utover kvaliteten på pasientbehandlingen og tilliten til de offentlige helsetjenestene, sier hun.

Ifølge Hermansen er konsekvensen av dette et todelt helsevesen, hvor forskjellene øker.

Legeforeningen har solid støtte i befolkningen for forslaget om å innføre en nasjonal investeringsplan for helsetjenesten. 72 prosent av befolkningen støtter en slik plan.

– Vi har foreslått en nasjonal investeringsplan etter modell fra nasjonal transportplan, som en konkret løsning. Dette vil sikre en mer langsiktig og forutsigbar finansiering av den offentlige helsetjenesten, understreker legepresidenten.

Kjerneverdier i fastlegeordningen under press

Befolkningens tilbakemeldinger om hva som er viktigst for dem i møte med fastlegen, er tydelige. 61 prosent mener det viktigste er god kjennskap til sykdomshistorien, mens 58 prosent svarer at god tid under konsultasjon er viktigst for dem.

– Kontinuiteten i lege-pasient forholdet og at fastlegen tar seg god tid er kjerneverdier som utmerker seg. Økende rekrutteringssvikt og press på ordningen vil svekke kontinuiteten og tiden til pasientene. Det betyr at de to viktigste verdiene i fastlegeordningen nå står i fare for å forvitne, advarer Hermansen.

Til tross for en kraftig advarsel om at vi står på terskelen til en alvorlig fastlegekrise, minner Hermansen om betydningen av en vellykket fastlegeordning.

– Fastlegeordningen kjennetegnes av høy tilgjengelighet for pasientene. Leger som behandler og sorterer for at sykehusene kan prioritere de som trenger det mest, sikrer hele befolkningen tilgang til medisinsk ekspertise i hele landet. Dette er unikt. Politikerne har nå innsett alvoret i situasjonen, men det er fortsatt ikke samsvar mellom ord og handling, sier Marit Hermansen.

Folket prioriterer helse

Det er tredje gang helsepolitisk barometer gjennomføres. Et gjentakende mønster i undersøkelsene er at befolkningen er fornøyd med helsepersonellet. Folk skiller mellom det politikerne gjør, og det de ansatte gjør innenfor de rammene de har. Majoriteten av respondentene er også fornøyd med det norske helsevesenet. Hele 73 prosent av befolkningen uttrykker høy og stabil tilfredshet.

Samtidig viser undersøkelsen at stadig flere ser på oppgavene i helsesektoren som en av våre største utfordringer i årene som kommer. I tråd med omstillingsdebatten i det politiske ordsiftet, har befolkningen fått med seg de fremtidige utfordringene for Norge: Vi blir flere og lever lenger, oljeinntektene avtar, pensjons- og helseutgiftene øker, samtidig som vi blir færre yrkesaktive som skal finansiere velferdsgodene. Dette er trolig årsakene til at helse og omsorg rykker opp fra tredje til andre plass med 36 prosent. Innvandring og integrering beholder for fjerde år på rad førsteplassen over hva befolkningen mener er Norges største utfordring.

Befolkningens økte oppmerksomhet på helse og omsorg gjenspeiles også i velgernes preferanser for hva politikerne bør prioritere i årene fremover. Helse er den samfunnssektoren folket mener bør ha førsteprioritet på statsbudsjettene i årene fremover.

Publisert: 28. mai 2018. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.